

Povezava petja v otroškem pevskem zboru z učnim uspehom in psihosocialnim razvojem



Lara Blagonja in doc. dr. Barbara Kopačin, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

V prispevku bomo predstavili delovanje šolskega pevskega zboru v devetletki. Predstavili bomo definicijo in dejavnike učnega uspeha ter človekova razvojna obdobja, kjer se bomo posebej opredelili na psihosocialni razvoj v srednjem in poznem otroštvu, torej v času, ko otroci obiskujejo osnovno šolo. Raziskovalni problem smo izbrali, ker nas je zanimalo, ali imajo učenci, ki pojejo v pevskem zboru, v povprečju višji učni uspeh od ostalih učencev pri predmetih slovenščina, matematika, šport in glasbena umetnost. Končno nas je zanimalo tudi, ali so pevci vljudnejši, povezovalnejši, bolj čustveni, skrbnejši, bolj empatični, priljubljenejši v primerjavi z nepevci. V raziskovalni vzorec smo vključili učence od drugega do petega razreda osnovne šole na Primorskem ter njihove razredne učiteljice.

Ključne besede: otroški pevski zbor, pomen zborovskega petja, vloga šolskega pevskega zboru, učni uspeh, psihosocialni razvoj

TEORETIČNA IZHODIŠČA

Uvod

Razširjenost zborovskega petja v Sloveniji ima korenine v slovenskem ljudskem petju, ki je bilo vedno tesno povezano z življenjem samim, verovanjem in ljudskimi običaji, večkrat pa je predstavljalo tudi bistvo in vsebino obrednega dogajanja (Hribar 2014). Na področju glasbe predstavlja petje temeljno obliko izvajanja, s katero se osnovnošolski otroci srečujejo v okviru predmeta glasbena umetnost. Učenci, ki jih petje še bolj veseli in zanima, pa lahko obiskujejo interesno dejavnost pevski zbor, kjer še dodatno razvijajo svoje glasbene sposobnosti (Kralj 2012).

Šolski pevski zbor v devetletni osnovni šoli

Zbor je skupina pevcev, ki ohranja ustvarjalno-poučevalno umetniško dejavnost, pri kateri je vsak glas večkrat zaseden. Zbore lahko razlikujemo po zasedbi ali po funkciji. Na osnovnih šolah navadno delujejo otroški pevski zbori, mlajši mladinski ter mladinski pevski zbori (Kljun 1999). Danes pevski zbor v slovenskih osnovnih šolah spada med interesne dejavnosti, kar pomeni, da se otroci za zborovsko petje odločijo prostovoljno (Hribar 2014).

Sodelovanje v šolskem pevskem zboru za otroka predstavlja nadgradnjo razvoja glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, ki pevca usmerjajo v sprejemanje, doživljanje in izražanje muzikalnosti. Pevski zbori so v devetletni osnovni šoli glede na normative in standarde Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport sistematizirano delo učitelja,

učenci pa se zboru priključijo glede na svoje sposobnosti in interes (Žvar 2001).

Zborovsko petje razvija posameznikove sposobnosti, spretnosti in znanja, ki usmerjajo pevca v sprejemanje, doživljanje in izražanje muzikalnosti. Petje v zboru učence seznanja s slovensko ljudsko in umetno pesmijo ter s pesmimi tujih narodov in razvija smisel za večglasno muziciranje. Pevci se usposabljujejo za skupinsko glasbeno umetniško poučevanje ter intenzivno razvijajo glasove in muzikalne sposobnosti. Preko petja v zboru je omogočeno praktično spoznavanje glasbeno teoretičnih in oblikovnih zakonitosti ter pridobivanje glasbenega besednjaka, pojmov in pravil, prav tako je omogočeno tudi kakovostno muziciranje v množici in estetsko doživljanje. Učenci se preko pevskega zboru uvajajo v skupno reševanje problemov za doseganje skupnih ciljev, zraven tega pa petje vpliva tudi na boljše psihično počutje – tako pevcev kot tudi poslušalcev (Žvar 2003).

Sodelovanje v zboru spodbuja socializacijo. Učence uvaja v skupno reševanje situacij za doseganje skupnega cilja. Zborovsko petje je nosilec ideje, ki združuje ljudi ter jih vzgaja in usmerja (Kopačin 2011). Nenazadnje tudi intenzivno vpliva na vrednostni sistem posameznika zaradi specifičnih lastnosti in vplivov na čustva, domišljijo in razum. Zaradi tega ima izrazito vzgojno komponento, ki se je mora učitelj zavedati in s premišljenim demokratičnim ravnanjem spodbujati njene sestavine (Žvar 2007).

Učna uspešnost

Prva, objektivna razsežnost učnega uspeha, kaže stopnjo prilagojenosti učenca na šolsko delo in se nanaša na njegove ocene. Pri drugi, subjektivni razsežnosti, govorimo o lastnih stališčih in do-

jemanju svojega učnega uspeha ali neuspeha ter o stališčih drugih (staršev, vrstnikov, učiteljev). Na doživljanje uspeha pa vplivata tudi starost in osebnostne lastnosti posameznika (Kobal 2001).

Za razumevanje učne uspešnosti pa Marentič Požarnik meni, da moramo vedeti tudi, kakšna je kakovost znanja, trajnost znanja in njegova uporabnost. Dejavnike učnega uspeha deli na dve skupini – na notranje in zunanje dejavnike. Notranje dejavnike je razdelila na fiziološke dejavnike, ki so lahko kratkotrajni (utrujenost, lakota) ali dolgotrajni (zdravstveno stanje) ter na psihološke dejavnike (umske in druge sposobnosti, motivacija, osebnostne lastnosti). Zunanje dejavnike je razdelila na fizikalne (opremljenost prostora za učenje, primer na svetloba, temperatura, zračnost, hrup v okolju) in socialne dejavnike, ki izvirajo iz družbenega okolja (vrednote, vzgoja, ekonomsko stanje, odnosi, organizacija šolstva, vrstniki). Avtorica meni, da se zunanji in notranji dejavniki med seboj prepletajo, zato med eno in drugo skupino ne moremo potegniti ostre meje (Marentič Požarnik 2000).

Osebnostni razvoj v srednjem in poznem otroštvu

Človekov razvoj delimo na osem razvojnih obdobj, glede na skupne značilnosti posameznikov, ki pripadajo določeni starostni skupini: prenatalno obdobje, obdobje dojenčka in malčka, zgodnje otroštvo, srednje in pozno otroštvo, mladostništvo, zgodnja odraslost, srednja odraslost in pozna odraslost (Marjanovič Umek, Zupančič 2004).

Otroštvo je razmeroma dolgo obdobje, v katerem je osebnostni razvoj najhitrejši in dinamičen. V srednjem in poznem otroštvu se nadaljuje razvoj na vseh področjih. Telesni razvoj se nekoliko upočasnjuje, otrok pa napreduje predvsem v pridobivanju mišične moči ter gibalnih in grafomotoričnih spretnosti (prav tam).

Pojavijo se bolj razvite oblike mišljenja (logično in abstraktno) in temu ustrezne ter bolj intenzivne oblike učenja (prav tam).

Bolj razširjeni postanejo socialni stiki in odnosi, zahtevnejše postajajo moralne presoje, razvije se smisel za pravično in krivično, pošteno in nepošteno. Socialni razvoj se nanaša na razvijanje komunikacije in medosebnih odnosov, socialnega razumevanja ter moralnih vidikov vedenja. Otroci v času srednjega in poznega otroštva v primerjavi s prejšnjimi razvojnimi obdobji preživijo več časa v vrstniških skupinah, ki se oblikujejo načrtno in na osnovi celovitih osebnostnih in psiholoških kriterijev, skupne namere in cilja. Vedejo se vse bolj prosocialno, kar kaže na njihovo pozitivno prilagajanje socialnemu okolju, v katerem živijo. V tem obdobju prihaja tudi do sprememb v razumevanju prijateljstva, ki so povezane z otrokovim razumevanjem medosebnih odnosov in družbenih norm ter z zavzemanjem perspektive drugega in empatijo (prav tam).

Čustveno-osebnostni razvoj predstavlja predvsem spremembo doživljanja, izražanja in uravnavanja čustev, preko katerih se posameznik odziva na okolje (temperament, osebnostne značilnosti). Otroci doživljajo in izražajo vsa čustva, kot v prejšnjih obdobjih: veselje, jezo, naklonjenost, anksioznost, strah, radovednost, ljubosumnost in druga. Čustveni razvoj v tem obdobju z razvojem socialnih in spoznavnih sposobnosti otrokom omogoča vse boljše zavedanje, razumevanje, razlaganje lastnih čustev in čustev drugih ter vse učinkovitejše nadzorovanje doživljanja in izražanja čustev (prav tam).

Otroci v času srednjega in poznega otroštva razumejo povezavo med moralnimi pravili družbe in posameznikovim doživljanjem čustev. Vse bolj se zavedajo čustvenega doživljanja sebe in drugih ljudi, kar jim omogoča učinkovit nadzor nad izražanjem lastnih čustev v različnih socialnih situacijah in ustrezen odziv na čustva drugih ljudi. Bistveni razvojni napredek otroka v tem obdobju predstavlja razvoj nadzora nad doživljanjem in izražanjem negativnih čustev (Marjanovič Umek, Zupančič 2004).

EMPIRIČNI DEL

Problem, namen in cilji

Temeljni cilj raziskave je bilo ugotoviti povezanost učnega uspeha učencev in njihovega psihosocialnega razvoja s petjem v otroškem pevskem zboru.

Zanimalo nas je, (i) kakšen uspeh v povprečju dosegajo učenci, ki pojejo v otroškem pevskem zboru, pri predmetih slovenščina, matematika, šport in glasbena umetnost v primerjavi z učenci, ki ne obiskujejo otroškega pevskega zbor in (ii) kakšen je v povprečju psihosocialni razvoj učencev, ki obiskujejo otroški pevski zbor v primerjavi z učenci, ki otroškega pevskega zbora ne obiskujejo.

Dobro je poudariti, da moramo biti pri sklepanju o učinkih sodelovanja v pevskem zboru na učni uspeh in psihosocialni razvoj previdni, saj ne gre za preproste vzročno posledične zveze, ampak so lahko višji rezultati pri učnem uspehu tudi rezultati spodbudnega domačega okolja, ki lahko botruje v vključitev k pevskemu zboru.

Hipoteze raziskovanja

Hipoteze smo postavili na osnovi dosedanjih vedenj o psihosocialnem razvoju učencev, teoretičnih predvidevanj in lastnih izkušenj:

H1: Učenci, ki obiskujejo otroški pevski zbor, imajo v povprečju višji učni uspeh pri predmetih slovenščina, matematika, šport in glasbena umetnost kot ostali učenci.

H2: Učenci, ki obiskujejo otroški pevski zbor, se v skupini v povprečju kažejo kot vljudni, čustveni, povezovalni, skrbni, empatični, priljubljeni.

Priprava, sestava in opis merskih instrumentov

Za zbiranje podatkov smo s pomočjo literature sestavili anketni vprašalnik za učence in za njihove razredne učiteljice.

V prvem delu anketnega vprašalnika za učence so demografska vprašanja (spol, razred), nato pa sledijo vprašanja o ukvarjanju z glasbo, obiskovanju otroškega pevskega zbora, o stališčih učencev do petja, o obiskovanju drugih interesnih dejavnosti ter o odnosu učencev do nekaterih obveznih šolskih predmetov. Vprašalniki za četrty in peti razred pa vsebujejo še vprašanje o zaključnih ocenah v letu, ko je potekala raziskava, pri predmetih slovenščina, matematika, šport in glasbena umetnost. Anketni vprašalnik za četrty in peti razred vsebuje 13 vprašanj, za drugi in tretji razred pa 12 vprašanj. Vprašalniki za razredne učiteljice so vsebovali dve (2. in 3. razred) oziroma eno (4. in 5. razred) vprašanje. Učiteljice 2. razredov so v prvem vprašanju obkljukale doseganje ciljev posameznega učenca pri predmetih slovenščina, matematika, glasbena umetnost in šport. Učiteljice 3. razredov pa so v prvem vprašanju obkljukale uspeh posameznega učenca pri omenjenih predmetih. Drugo vprašanje je bilo za vse učiteljice vseh razredov enako, in sicer je vprašanje vsebovalo 19 lastnosti v zvezi s psihosocialnim razvojem učencev, učiteljice pa so obkljukale, ali posamezna lastnost za posameznega učenca velja, delno velja ali ne velja.

Statistična obdelava podatkov

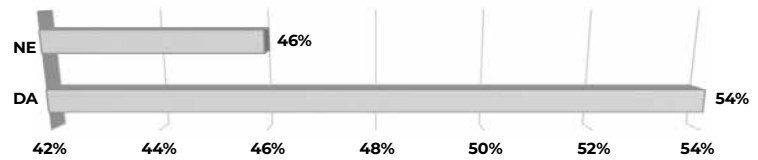
Podatke, zbrane z anketnim vprašalnikom za učence od 2. do 5. razreda in z vprašalniki za njihove razredne učiteljice, smo vnesli v računalniški program SPSS, v katerem smo opravili vse statistične izračune. Pridobljene podatke smo predstavili z opisnimi statistikami, s katerimi smo dobili začetni vpogled v zbrane podatke, nato pa smo preverili bivariantno povezanost spremenljivk.

V nadaljevanju pa smo s pomočjo kontingenčnih tabel ugotovili, v kolikšni meri so spremenljivke povezane in kakšen vpliv imajo ena na drugo. S spremenljivkami smo nadalje izvedli χ^2 preizkus povezanosti. S tem smo preverili domnevno ničelnih hipotez povezanosti.

Vzorec

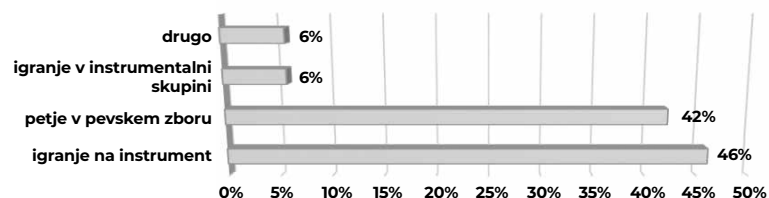
Raziskava temelji na neslučajnostnem namensko izbranem vzorcu učenek in učencev, starih od sedem do enajst let, obalne osnovne šole ter njihovih razrednih učiteljic. Izpolnjene anketne vprašalnike sta skupaj vrnila 102 učenca (52 dečkov) in 7 učiteljic, in sicer: (i) trije oddelki 2. razredov (skupno 39 učencev) in 3 učiteljice; (ii) en oddelek 3. razreda (skupno 20 učencev) in 1 učiteljica; (iii) en oddelek 4. razreda (skupno 14 učencev) in 1 učiteljica in (iv) dva oddelka 5. razreda (skupno 29 učencev) in 2 učiteljici.

Zanimalo nas je, koliko učencev se v prostem času ukvarja z glasbo. Iz Grafa 1 lahko razberemo, da je 55 (54 %) učencev na vprašanje odgovorilo pritrdilno, 46 (45 %) učencev pa se z glasbo ne ukvarja. Na vprašanje je odgovoril 101 učenec, eden izmed anketiranih na vprašanje ni podal odgovora.



Graf 1: Ukvarjanje z glasbo

Na vprašanje, na kakšen način se otroci ukvarjajo z glasbo, smo dobili 81 odgovorov, iz česar sklepamo, da se kar nekaj učencev z glasbo ukvarja na več načinov. Največ se jih formalno glasbeno izobražuje (37 oziroma 46 %), 34 (42 %) učencev poje v pevskem zboru, pet (6 %) učencev igra v instrumentalni skupini, pet (6 %) učencev pa je obkrožilo odgovor »drugo«. Od tega je en učenec dopisal, da glasbo posluša, en učenec pleše balet, en učenec obiskuje v glasbeni šoli tudi Nauk o glasbi, en učenec se uči solo petja, en učenec pa odgovora ni dopisal.



Graf 2: Načini ukvarjanja z glasbo

Raziskava je pokazala, da se kar 93 % delež vzorca ukvarja še z drugimi interesnimi dejavnostmi.

Rezultati in interpretacija

Učni uspeh

Učni uspeh v drugem razredu

Za nadaljnjo raziskavo smo morali opisne ocene drugošolcev spremeniti v številčne. Povprečne ocene v Preglednici 1 nam tako pomenijo za »ne doseganje učnih ciljev« (1), »delno doseganje« (2) ali »doseganje učnih ciljev« (3).

2. razred	petje v pevskem zboru	število	povprečna ocena	standardni odklon	standardna napaka ocene povprečja
Povprečni učni uspeh	da	14	2,84	0,30475	0,08175
	ne	25	2,89	0,3185	0,06375
uspeh pri slovenščini	da	14	2,64	0,493	0,133
	ne	25	2,8	0,5	0,1
uspeh pri matematiki	da	14	2,86	0,363	0,097
	ne	25	2,96	0,2	0,04
uspeh pri glasbeni umetnosti	da	14	3	0	0
	ne	25	2,84	0,374	0,075
uspeh pri športu	da	14	2,86	0,363	0,097
	ne	25	2,96	0,2	0,04

Preglednica 1: Učni uspeh v drugem razredu

Kot vidimo iz Preglednice 1, so pevci 2. razredov v šolskem letu 2014/15 dosegli malenkost nižji povprečni učni uspeh od ostalih sošolcev. Tudi pri posameznih predmetih slovenščina, matematika in šport je bilo njihovo doseganje ciljev za malenkost nižje. Nasprotno pa velja za predmet glasbena umetnost, kjer so vsi pevci 100 % dosegli cilje. Pri analizi spremenljivk s χ^2 testom povezanosti so nam podatki pokazali, da so predpostavke χ^2 testa kršene, saj obstajajo celice teoretičnih frekvenc manjše od 5. Zaradi tega nadaljnje statistične analize povezanosti ni bilo mogoče izvesti.

Učni uspeh v tretjem razredu

3. razred	petje v pevskem zboru	število	povprečna ocena	standardni odklon	standardna napaka ocene povprečja
Povprečni učni uspeh	da	3	4,8575	0,13375	0,0505
	ne	17	4,8075	0,427	0,65075
uspeh pri slovenščini	da	3	5	0	0
	ne	17	4,59	0,712	0,173
uspeh pri matematiki	da	3	5	0	0
	ne	17	4,88	0,332	0,81
uspeh pri glasbeni umetnosti	da	3	5	0	0
	ne	17	4,88	0,332	0,81
uspeh pri športu	da	3	4,43	0,535	0,202
	ne	17	4,88	0,332	0,81

Preglednica 2: Učni uspeh v tretjem razredu

Povprečne ocene v zgornji razpredelnici nam kažejo, da so pevci v 3. razredu dosegli višji povprečni učni uspeh od svojih sošolcev. Višji učni uspeh so pevci dosegli tudi pri posameznih predmetih, in sicer pri slovenskem jeziku, matematiki in glasbeni umetnosti, kjer so vsi dosegli odlično oceno. Nekoliko nižji učni uspeh od svojih sošolcev so pevci dosegli le pri športu.

Pri analizi spremenljivk s χ^2 testom povezanosti so nam podatki pokazali, da so predpostavke χ^2 testa kršene, saj obstajajo celice teoretičnih frekvenc manjše od 5. Zaradi tega nadaljnje statistične analize povezanosti ni bilo mogoče izvesti.

Učni uspeh v četrtem razredu

4. razred	petje v pevskem zboru	število	povprečna ocena	standardni odklon	standardna napaka ocene povprečja
Povprečni učni uspeh	da	7	4,395	0,5975	0,22575
	ne	7	4,285	0,79075	0,299
uspeh pri slovenščini	da	7	4,43	0,535	0,202
	ne	7	4	0,816	0,309
uspeh pri matematiki	da	7	3,86	0,69	0,261
	ne	7	4,14	1,069	0,404
uspeh pri glasbeni umetnosti	da	7	4,86	0,378	0,143
	ne	7	4,14	0,9	0,34
uspeh pri športu	da	7	4,43	0,787	0,297
	ne	7	4,86	0,378	0,143

Preglednica 3: Učni uspeh v četrtem razredu

Iz Preglednice 3 lahko razberemo, da so pevci v 4. razredu dosegli višji povprečni učni uspeh kot njihovi sošolci. Višji učni uspeh so pevci dosegli tudi pri slovenskem jeziku in glasbeni umetnosti. Pri matematiki in športu pa so pevci dosegli nekoliko nižji učni uspeh od svojih sošolcev.

Pri analizi spremenljivk s χ^2 testom povezanosti so nam podatki pokazali, da so predpostavke χ^2 testa kršene, saj obstajajo celice teoretičnih frekvenc manjše od 5. Zaradi tega nadaljnje statistične analize povezanosti ni bilo mogoče izvesti.

Učni uspeh v petem razredu

5. razred	petje v pevskem zboru	število	povprečna ocena	standardni odklon	standardna napaka ocene povprečja
Povprečni učni uspeh	da	10	4,6	0,72425	0,22575
	ne	19	4,04	0,9175	0,2105
uspeh pri slovenščini	da	10	4,4	1,075	0,202
	ne	19	3,63	1,012	0,232
uspeh pri matematiki	da	10	4,5	0,707	0,261
	ne	19	3,74	0,933	0,214
uspeh pri glasbeni umetnosti	da	10	4,8	0,632	0,143
	ne	19	4,32	0,82	0,188
uspeh pri športu	da	10	4,7	0,483	0,297
	ne	19	4,47	0,905	0,208

Preglednica 4: Učni uspeh v petem razredu

Iz zgornje razpredelnice lahko razberemo, da so tudi pevci 5. razreda v šolskem letu 2014/15 dosegli višji povprečni učni uspeh od ostalih sošolcev. Pevci so v tem primeru dosegli tudi višji učni uspeh pri vseh štirih posameznih predmetih.

Pri analizi spremenljivk s χ^2 testom povezanosti so nam podatki pokazali, da so predpostavke χ^2 testa kršene, saj obstajajo celice teoretičnih frekvenc manjše od 5. Zaradi tega nadaljnje statistične analize povezanosti ni bilo mogoče izvesti.

Izkazalo se je, da imajo učenci, ki pojejo v otroškem pevskem zboru, višji povprečni uspeh v 3., 4. in 5. razredu. Prav tako imajo pevci 3., 4. in 5. razredov višji uspeh pri slovenskem jeziku. Pri matematiki imajo pevci višji

učni uspeh v 3. in 5. razredu, pri športu pa le v 5. razredu. Ugotovili smo tudi, da imajo pevci v vseh razredih (2., 3., 4. in 5.) višji učni uspeh pri glasbeni umetnosti od njihovih sošolcev, ki se s petjem ne ukvarjajo. Rezultati raziskave torej kažejo, da ima petje v otroškem pevskem zboru pozitiven vpliv na učni uspeh učencev. Na podlagi statistične obdelave podatkov lahko potrdimo hipotezo H1, s katero smo trdili, da imajo učenci, ki obiskujejo otroški pevski zbor, v povprečju višji učni uspeh pri predmetih slovenski jezik, matematika, šport in glasbena umetnost kot ostali učenci.

Psihosocialni razvoj in vedenjski vzorci

	Petje v pevskem zboru		Skupaj
	da (% pevcev)	ne (% ne-pevcev)	(% vzorca)
vodja skupine	29	28	28
povezovalen, čustven, ohranja odnose	47	40	42
razdralen	12	6	8
izločen iz skupine	3	6	5
zadržan, neopazen	21	13	16
individualist	18	10	13
rad pomaga sošolcem	53	56	55
spreten pri navezovanju stikov	47	50	49
priljubljen s strani sošolcev	44	68	60
ukazovalen	21	7	12
ga radi sprejmejo v skupino	47	72	64
loči pravilno ravnanje od napačnega	68	78	75
redko zaide v konflikt s sošolci	38	52	47
deli svoje stvari s sošolci	65	69	68
je skrben do sošolcev	62	56	58
posluša sošolce in jih ne prekinja med pogovorom	65	72	67
rad sprejme kogarkoli v skupino	44	59	54
je empatičen	47	56	53
pozna in uporablja načela vljudnega pogovarjanja	65	68	67

Razpredelnica 5: Psihosocialni razvoj in vedenjski vzorci

Iz Preglednice 5 lahko razberemo, da so učenci pevci (47 %) v povprečju bolj povezovalni, čustveni in bolj ohranjajo odnose kot ne-pevci (40 %). Glede na priljubljenost s strani sošolcev pa vidimo, da je 44 % pevcev priljubljenih, kar je manj kot znaša priljubljenost ne-pevcev (68 %). Učenci pevci (62 %) so se v povprečju pokazali kot bolj skrbni do sošolcev kot ne-pevci (56 %). Ogledali smo tudi empatičnost (vživljanje v čustva drugih) učencev. Ugotovili smo, da je empatičnih 47 % učencev pevcev, kar znaša nekoliko manj kot pri učencih ne-pevcih (56 %). Pri ugotavljanju poznavanja in uporabe temeljnih načel vljudnega pogovarjanja smo ugotovili, da trditev drži za 65 % pevcev in 68 % ne-pevcev. Glede na statistično analizo podatkov ne moremo v celoti potrditi hipoteze H2, s katero smo trdili, da

se učenci, ki obiskujejo otroški pevski zbor, v skupini v povprečju kažejo kot vljudni, čustveni, povezovalni, skrbni, empatični, priljubljeni, saj vidimo, da nekatere trditve za učence pevce veljajo, nekatere pa ne.

Želeli smo ugotoviti tudi povezanost med spremenljivkami, vendar so nam podatki pri analizi spremenljivk s χ^2 testom povezanosti pokazali, da so predpostavke χ^2 testa kršene, saj obstajajo celice teoretičnih frekvenc manjše od 5. Zaradi tega nadaljnja statistična analiza povezanosti ni bila mogoča in hipotezo H2 zavračamo.

Ugotavljamo, da so učenci pevci zelo povezovalni, čustveni, skrbni, ter da ohranjajo odnose. Menimo, da so po vsaki pevski vaji in nastopu močnejše povezani in delujejo kot skupina.



SKLEPNE MISLI

Namen raziskave je bilo predstaviti obstoječe povezave med petjem v otroškem pevskem zboru, učnim uspehom in psihosocialnim razvojem učencev. V ta namen smo izvedli raziskavo, s pomočjo katere smo prišli do naslednjih zaključkov in spoznanj.

Ugotovili smo, da petje v otroškem pevskem zboru pozitivno vpliva na učni uspeh pevcev, saj se je izkazalo, da imajo pevci v primerjavi z drugimi sošolci v povprečju višji učni uspeh pri predmetih slovenski jezik, matematika, glasbena umetnost in šport. Menimo, da petje v zboru pripomore k širjenju besednega zaklada, saj se pevci srečujejo z različnimi besedili pesmi, tako v slovenskem kot tudi v tujih jezikih. Čeprav morda vsi pevci v celoti ne razumejo vseh besedil pesmi v tujih jezikih, menimo, da vseeno razumejo namen in čustva, ki jih pesem izraža. Znano je, da učenje pesmi vpliva tudi na boljši spomin in koncentracijo pevcev, prav gotovo pa vpliva tudi na razvijanje glasbenih sposobnosti kot sta ritmični in melodični posluš. Ugotovili smo, da petje pozitivno vpliva tudi na razvijanje pozitivnega odnosa do glasbe, saj se pevci v času učenja novih pesmi srečujejo z najrazličnejšimi zvrstmi le-te in tako spoznavajo vse razsežnosti glasbe. Ugotovili smo, da je razlog za udeležbo v pevskem zboru prav veselje do petja, dodali pa bi lahko, da petje blagodejno vpliva tudi na sproščenost pevcev, saj se pri pevskem dihanju poveča količina kisika v krvi. Skupno petje zahteva veliko mero samokritičnosti, poslušanje drug drugega, sodelovanja, strpnosti in občutka za skupno odgovornost. Raziskava nam je to potrdila, saj smo ugotovili, da so učenci, ki pojejo v pevskem zboru, v povprečju bolj čustveni, skrbni do drugih, pove-

zovalni in da bolj ohranjajo odnose kot njihovi sošolci, ki v pevskem zboru ne pojejo.

Menimo, da bo raziskava v bodoče koristila tako razrednim učiteljem kot tudi zborovodjem otroških pevskih zborov, saj bo pripomogla k razumevanju lastnosti in značilnosti otrok, ki pojejo v pevskem zboru.

Ob zaključku raziskave se nam odpirajo številna nova raziskovalna vprašanja na izbranem področju – izpostavili jih bomo le nekaj. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kakšna je pravzaprav kakovost petja v otroških pevskih zborih ter kvaliteta podajanja znanja zborovodij ali razrednih učiteljev. V času študija smo ugotovili, da ima veliko študentov zadržke do petja in tudi do poučevanja glasbene umetnosti, zato se nam odpira vprašanje, čemu tak odnos do glasbe, kaj je k takemu odnosu pripomoglo ter kako bi ga lahko popravili in umetnost petja ter glasbe prikazali kot nekaj lepega, zabavnega, koristnega in sproščujočega.

Literatura

- Hribar, N. (2014). *Note brez pomote: Glasbeno opismenjevanje v otroškem pevskem zboru*. Radovljica: Didakta.
- Kljun, B. (1999). *Vpliv petja v otroškem pevskem zboru na razvoj glasbenih sposobnosti in spretnosti*. diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Kobal, D. (2001). *Temeljni vidiki samopodobe*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
- Kopačin, B. (2011). *Povezava med glasbenim učenjem, inteligentnostjo in uspešnostjo pri pouku od četrtega do osmega razreda osnovne šole*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Kralj, N. (2012). *Zborovodski lik Janeza Kuharja*. Diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, Pridobljeno dne 8. 4. 2015, s http://pefprints.pef.uni-lj.si/704/1/Kralj_Ne%C5%BEEa.pdf.
- Marentič Požarnik, B. (2000). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.
- Marjanovič Umek, L., Zupančič, M. (ur). (2004). *Razvojna psihologija*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- Žvar, D. (2003). *Razširjeni program osnovnošolskega izobraževanja: Pevski zbor, interesna dejavnost*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 6. 1. 2015, s http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Pevski_zbor.pdf.
- Žvar, D. (2001). *Šolski pevski zbor v devetletni osnovni šoli*. Vzgoja in izobraževanje, letnik 32 (6), 99 – 100.
- Žvar, D. (2007). *Zborovsko petje in oblikovanje vrednot*. Glasba v šoli in v vrtcu, letnik 12 (2), 13 – 16.